

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE ONTHEFFING OP BASIS VAN HOOFDSTUK 3 VAN DE WET NATUURBESCHERMING (HIERNA WNB)

Ontheffinghouder : ██████████
Activiteit : Sloop van diverse gebouwen en realisatie nieuwbouw
Locatie : Hooiweg 209 in Paterswolde

Deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf het moment van afgifte tot en met 1 oktober 2025.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een ontheffing te verlenen aan ██████████ voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 van de Wnb voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) waar het gaat om lid 2; het opzettelijk verstoren en lid 4; het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden behorend bij dit besluit.
- 1.3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl onder vermelding van het kenmerk van het besluit.

- 1.7. Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag door een e-mail te sturen naar yth@drenthe.nl onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Ecologisch onderzoek en Activiteitenplan Hooiweg 209 te Paterswolde d.d. 18 september 2023, door Vos Ecologisch onderzoek (hierna Activiteitenplan), behorend bij dit besluit.
- 1.9. Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecologisch deskundige én in overleg met het bevoegd gezag. Deze wijziging(en) dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de voorgestelde werkwijze behorend bij de aanvraag.
- 1.10. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.
- 1.11. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag en na afronding van de werkzaamheden verstuurd naar het bevoegd gezag door een e-mail te sturen naar yth@drenthe.nl onder vermelding van het kenmerk van het besluit.

2. Soort specifieke voorschriften

- 2.1. De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. De (meest) kwetsbare periodes (winter- en kraamperiode) lopen globaal van 1 november t/m 1 april c.q. 15 mei t/m 15 juli. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.2. De ontheffinghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal twaalf tijdelijke vleermuiskasten waarvan vier van het type Veronica en acht van het type Elisa beide van Faunus Nature (of kwalitatief vergelijkbaar) en geschikt voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis aan te bieden, conform het Activiteitenplan. Op 27 april 2023 zijn reeds vier verblijfplaatsen van het type Elisa geplaatst aan bomen (zie activiteitenplan) in de nabije omgeving van het plangebied, de overige kasten zijn 17 augustus 2023 geplaatst.
- 2.3. Alle tijdelijke vleermuiskasten blijven na afronding van de werkzaamheden beschikbaar als permanente mitigatie. Mochten de kasten verwijderd of verplaatst moeten worden dan dient dit te gebeuren tenminste een jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd. Verwijdering en/of verplaatsing van deze tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode, dan wel binnen de kwetsbare periode als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.
- 2.4. Uiterlijk drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden en binnen de actieve periode van de vleermuizen, dient er natuurvrij gemaakt te worden. Dit dient uitgevoerd te worden conform het gestelde in het Activiteitenplan en door middel van exclusion flaps, vulschuim en

weringsborstels. Het natuurvrij maken dient te geschieden onder ecologische begeleiding. Bij het natuurvrij maken dient geen gebruik gemaakt te worden van chemische middelen welke de gezondheid van de dieren kunnen schaden, zoals het gebruik van purschuim.

- 2.5. Bij het natuurvrij maken dient rekening gehouden te worden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Er dient voorkomen te worden dat verblijfplaatsen onnodig natuurvrij gemaakt worden, omdat de werkzaamheden pas na de betreffende kwetsbare periode(s) plaatsvinden.
- 2.6. Mimimaal drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ecologisch deskundige te zijn vastgesteld dat er geen vleermuizen in de verblijfplaatsen meer aanwezig zijn.
- 2.7. De ontheffinghouder dient voor de permanente situatie vier inbouwstenen van het type Grote Tichelaar van Faunus Nature (of kwalitatief vergelijkbaar) te verwerken en met elkaar te koppelen in de oostelijke achtergevel van de woonboerderij en deze te plaatsen conform het Activiteitenplan.
- 2.8. De ontheffinghouder dient voor de permanente situatie tevens acht inbouwstenen van het type Grote Tichelaar van Faunus Nature (of kwalitatief vergelijkbaar) te verwerken en met elkaar te koppelen in de oostelijke en westelijke gevels van het bijgebouw en deze te plaatsen conform het Activiteitenplan.
- 2.9. Zowel de tijdelijke als permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis dienen geplaatst te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BJI12 voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis en/of op basis van expert judgement van de ter zake kundige ecooloog.

3. Overige voorschriften

- 3.1. Een ecologisch deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend, dient tenminste aanwezig en/of betrokken te zijn tijdens de volgende momenten:
 - 3.1.1. bij het natuurvrij maken, voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - 3.1.2. tijdens het aanbrengen van de alternatieve verblijfplaatsen op geschikte locaties;
 - 3.1.3. voorafgaand aan het vellen van bomen en/of het verwijderen van begroeiing;
 - 3.1.4. bij de start van de werkzaamheden;
 - 3.1.5. bij het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen voor de soort.
- 3.2. Bovenstaande momenten worden beschreven in het ecologisch logboek door de ter zake kundige ecooloog.

4. Zorgplicht

- 4.1. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.
- 4.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een

ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het projectgebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ter zake kundige ecooloog.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

drs. M. Middel ,
Themamanager
Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:

- [REDACTED]
- Vos Ecologisch Onderzoek (digitaal);
- Het College van Burgemeester en Wethouders van Tynaarlo (digitaal).

Ontheffingstermijn

Het kan voorkomen dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen.

Bezwaar

Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit definitieve besluit, kunnen binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor meer informatie over de bezwaarprocedure zie <http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 25 april 2023 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wnb van Vos Ecologisch Onderzoek namens aanvrager [REDACTED] (hierna ontheffinghouder). De aanvraag heeft betrekking op de sloop van diverse gebouwen en de realisatie van nieuwbouw, gelegen aan Hooiweg 209 in Paterswolde in de gemeente Tynaarlo. De ontheffinghouder heeft ontheffing aangevraagd op basis van een worstcasescenario voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 lid 2 en 4 van de Wnb voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

Figuur 1: Rood omlijnd het plangebied (bron: Activiteitenplan)

Bij indienen van de aanvraag was het onderzoek naar vleermuizen nog niet afgerond. Op 18 september 2023 is een update gegeven van het dan wel afgeronde onderzoek waarbij geconstateerd is dat binnen het plangebied enkel één zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis is aangetroffen en een nest van een boerenwaluw. Door predatie heeft de boerenwaluw niet de kans gekregen zijn broedsel af te ronden. Daarnaast worden de werkzaamheden buiten het broedseizoen van de boerenwaluw uitgevoerd waardoor deze soort niet aangevuld hoeft te worden aan deze ontheffingsaanvraag.

2. Wettelijk kader

Beschermde plant- en diersoorten worden beschermend volgens diverse beschermingsregimes van de Wet natuurbescherming.

2.1 Habitatrichtlijn

De gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zijn beschermde inheemse zoogdiersoorten als bedoeld in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn bijlage II van het verdrag van Bern en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.5 lid 1 van de Wnb is het verboden om in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn bijlage II bij het Verdrag van

Bern of bijlage 1 bij het Verdrag van Bonn in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

- Op grond van artikel 3.5 lid 2 van de Wnb is het verboden om dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Op grond van artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is het verboden om de voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 3.5 lid 4 van de Wnb vallen o.a. kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven alsmede essentiële vliegroutes en foerageergebieden leidend naar deze verblijfplaatsen. Voornoemde is van vitaal belang voor een gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen als holen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd op grond van artikel 3.5 lid 4 van de Wnb.

Naast artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is ontheffing aangevraagd voor artikel 3.5 lid 2 van de Wnb. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijke, opzettelijke verstoring van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Om die reden is ontheffing van de verbodsbepaling in artikel 3.5 lid 2 van de Wnb eveneens noodzakelijk.

2.2 *Beoordelingsgronden ontheffing verlening*

Op grond van artikel 1.10 lid 3 van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een ontheffing op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de ontheffing anders vorm te geven.

3. **De situatie**

De ontheffinghouder is voornemens om de huidige bebouwing binnen het plangebied te slopen en een nieuwe woonboerderij met bijgebouw te realiseren. Het erf en de weilanden worden natuurvriendelijker aangelegd en verharding wordt grotendeels verwijderd. Op het perceel bevinden zich in de huidige situatie een oude boerderij, een aangebouwde woning, een schuurtje, een stal met overkapping, een trainingsstal, paardenstallen en een mestput. Ook beslaat het perceel enkele weilanden. De bestemming wijzigt van agrarisch naar wonen. Door de plannen kan niet uitgesloten worden dat (beschermde) natuurwaarden negatieve effecten zullen ondervinden.

3.1 *Uitgevoerd onderzoek*

Om te onderzoeken of de geplande ingreep negatieve effecten heeft op aanwezige (beschermde) natuurwaarden in en nabij het plangebied, is door JM ecologie een quickscan uitgevoerd. Deze quickscan is opgebouwd uit een bureaustudie waarbij online- en fysieke atlanten en databases, zoals de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) zijn geraadpleegd en een veldbezoek is gebracht. Het veldbezoek vond plaats op 10 november 2022 waarbij een inschatting werd gemaakt van mogelijk aanwezige natuurwaarden binnen het plangebied. Naar aanleiding van de quickscan werd nader onderzoek geadviseerd naar de huismus, kerkuil, vleermuizen en steenmarter.

In overleg met de provincie Drenthe is vlak na de start van het nader onderzoek (februari 2023) de ontheffingsaanvraag alvast ingediend om vertraging van het project te voorkomen. In een overleg tussen de ontheffinghouder, de ecooloog van Vos Ecologisch Onderzoek en een ontheffingverlener van de provincie Drenthe (12 april 2023), is in goed overleg afgesproken dat na het indienen van de ontheffingsaanvraag (25 april 2023) geregeld updates van het nader onderzoek verzonden worden door de betrokken ecooloog naar de betrokken ontheffingverlener van de provincie. Zo kan er volledig

nader onderzoek worden uitgevoerd, kunnen gewenningsperiodes van vleermuisverblijfplaatsen doorlopen worden, kunnen de kosten voor de ontheffinghouder worden beperkt en wordt de vertraging van het project tot het minimale beperkt.

3.2 *Nader onderzoek*

De ecooloog heeft in de periode van 21 februari tot 15 september 2023 vijftien bezoeken gebracht aan het plangebied. De onderzoeken zijn uitgevoerd volgens de meest actuele kennisdocumenten en het vleermuisprotocol (2021). Tijdens deze bezoeken is gebleken dat er geen huismussen binnen het plangebied voorkomen. De kerkuil maakt sporadisch gebruik van het plangebied, maar er is geen roest- of voortplantingslocatie aangetroffen. De steenmarter is op de wildcamera's vastgelegd, maar een voortplantings- en/of verblijfslocatie is niet aangetroffen. Wel is een nest van de boerenwaluw waargenomen (cat. 5 soort). Doordat de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd en de boerenwaluw voor het volgende broedseizoen ruim voldoende uitwijkmogelijkheden heeft in de omgeving en in de nieuwe situatie weer terug kan keren naar het plangebied, dient hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Van de gewone dwergvleermuis is binnen het plangebied een zomer- en paarverblijfplaats waargenomen aan de zuidwestzijde van de woonboerderij, hiervoor wordt ontheffing aangevraagd.

3.3 *Tijdelijke compensatie*

Ter overbrugging van de werkzaamheden waarin de zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis niet beschikbaar is, dient voor de aangetroffen verblijfplaats binnen het plangebied compensatie aangebracht te worden. Deze compensatie dient met een mitigatiefactor van vier toegepast te worden. Er dient een gewenningsperiode doorlopen te worden waarbij de huidige en de nieuwe verblijfplaatsen tegelijk beschikbaar zijn. Doordat niet gewacht kon worden tot de afronding van het nader onderzoek in verband met de gewenningsperiode en daarbij veroorzaakte uitloop, dienden de kasten volgens een worstcasescenario alvast geplaatst te worden. Hiervoor is uitgegaan van drie verblijfplaatsen, één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis, binnen het plangebied. Hiervoor zijn twaalf externe vleermuiskasten van het type Elisa en Veronica van Faunus Nature en geschikt voor de ruige en gewone dwergvleermuis, geplaatst in de nabije omgeving van het plangebied en conform het Activiteitenplan. Vier kasten van het type Elisa zijn op 27 april 2023 geplaatst, de overige kasten zijn geplaatst op 17 augustus 2023. Bij de start van het natuurvrij maken, gepland voor eind september, is een gewenningsperiode van ruim vijf maanden doorlopen voor de compensatie van één vleermuisverblijfplaats. Voor zomerverblijfplaatsen gewone dwergvleermuis is dit voldoende. Voor paarverblijfplaatsen gewone dwergvleermuis net niet lang genoeg, hier staat zes maanden voor. Doordat er veel uitwijkmogelijkheden zijn in de omgeving en doordat het aantal op basis van een worstcasescenario is gebaseerd, wordt een gewenningsperiode van 5,5 maand acceptabel geacht. Voor de ruige dwergvleermuis is een gewenningsperiode van één maand afdoende.

Na afronding van het nader onderzoek (18 september 2023) is gebleken dat er enkel één zomer- en paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis aanwezig is, waardoor de gewenningsperiode voldoende doorlopen is bij de start van het natuurvrij maken en er ruim voldoende kasten binnen het plangebied zijn geplaatst.

3.4 *Permanente mitigatie*

In de nieuwe situatie dienen de aangetroffen verblijfplaatsen met de wettelijk bepaalde mitigatiefactor teruggebracht te worden. In de woonboerderij worden in de achtergevel (oostzijde) vier inbouwkasten verwerkt van het type Grote Tichelaar van Faunus Nature welke intern met elkaar gekoppeld zullen worden. In het bijgebouw worden eveneens acht van deze inbouwkasten verwerkt in de westelijk- en

oostelijk georiënteerde gevels. De vleermuiskast Grote Tichelaar biedt voor verschillende functies en voor diverse vleermuissoorten verblijfplaatsen. Voor de in de worstcase ingeschatte drie verblijfplaatsen worden op deze manier voldoende verblijfplaatsen gerealiseerd in de nieuwe situatie. Daarnaast blijven de tijdelijke kasten aanwezig binnen het plangebied. Twee kasten zullen verplaatst worden naar de overkapping. Dit dient te gebeuren tenminste een jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd. Het verplaatsen van deze tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode, dan wel binnen de kwetsbare periode als door een ter zake kundige ecooloog is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.

3.5 *Extra permanente maatregelen*

Om het plangebied ook voor andere soorten geschikt te maken in de nieuwe situatie worden voor de boerenzwaluwen op tenminste twee plekken latjes aangebracht onder de overkapping van de schuur om het voor de boerenzwaluwen makkelijker te maken hier nesten te bouwen. In afstemming met de ecologisch deskundige kunnen er indien nodig antipredatormaatregelen worden genomen doordat verwacht wordt dat het nest welke waargenomen was tijdens het onderzoek, ten prooi is gevallen aan een bosuil. Voor huismussen, en andere vogels, wordt bij voorkeur het vogelschroot onder het dak van de woonboerderij weggelaten. Mocht dit om praktische redenen niet mogelijk zijn, dan wordt het vogelschroot aangebracht vanaf de derde panlat, waardoor het voor o.a. huismussen mogelijk is tot broeden te komen onder de dakrand van de gehele woonboerderij.

Door de sloop van alle opstallen binnen het plangebied komt er veel oppervlakte beschikbaar voor ecologische doeleinden. De tuin zoals deze in de huidige situatie aanwezig is aan de voorzijde van de woonboerderij blijft zoveel mogelijk intact. Achter de woonboerderij wordt een kruidenrijk akker/extensief beheerd hooiland ingericht, er wordt een boomgaard met fruitbomen aangelegd en achter op het erf wordt een poel gerealiseerd. Ook wordt er nog gekeken of er historische boomsingels teruggeplaatst kunnen worden voor een cultuurhistorische verbinding met het naastgelegen NNN-gebied.

3.6 *Natuurvrij maken*

Bij het natuurvrij maken van de woning wordt gebruik gemaakt van exclusion flaps. Door het aanbrengen van deze exclusion flaps kunnen de vleermuizen de locatie wel uitvliegen, maar vervolgens niet terug invliegen. De overige gaten worden dicht gemaakt met weringsborstels of vulschuim. Dit dient minimaal drie dagen voor de start van de werkzaamheden en binnen de actieve periode van de vleermuizen geplaatst te worden onder voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden. De ecologisch deskundige controleert na deze dagen de locatie waarna de locatie vrijgegeven wordt of extra maatregelen worden getroffen. Wanneer de ecologisch deskundige heeft beoordeeld dat de locatie vrij is van vleermuizen, kan gestart worden met de werkzaamheden.

4. **Overwegingen**

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de ontheffing aangevraagd wordt onder een aangewezen belang en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De ontheffinghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 3.8 van de Wnb.

4.1 *Alternatievenafweging*

Het project is locatie gebonden. Voor deze locatie is een bestemmingsplanwijziging afgegeven door de gemeente Tynaarlo waarbij de bestemming wijzigt van agrarisch naar wonen. Om deze reden is een andere locatie geen bevredigende oplossing. Het niet uitvoeren van de werkzaamheden is tevens geen bevredigende oplossing, doordat de panden nu leegstaan, ze niet meer voldoen aan de huidige

eisen en niet meer doelmatig gebruikt kunnen worden. Een alternatief voor sloop en nieuwbouw zou renovatie kunnen zijn. Vanwege de leeftijd van de woonboerderij, de gebreken en de ruimteverdeling van de gebouwen is renoveren een meer kostbare ingreep dan het realiseren van nieuwbouw wat tevens een duurzamere oplossing biedt. Daarbij zullen bij renovatie ook verblijfplaatsen van vleermuizen verstoord worden of verdwijnen. Hierom is renovatie geen meer bevredigende oplossing. Een ander alternatief is een wijziging in de planning. De sloop is gepland voor de winter. Om de vleermuizen de kans te geven de gebouwen te verlaten voordat de sloop plaats vindt, wordt er natuurvrij gemaakt. Hierdoor zijn de gebouwen tijdens de kwetsbare winterperiode niet toegankelijk. Een alternatief zou zijn om de winterperiode af te wachten en daarna te slopen waardoor de gebouwen in de winter toegankelijk blijven voor de vleermuizen. De gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zijn niet veeleisende soorten waar het gaat om kleine winterverblijven. De omgeving biedt voldoende alternatieven, zoals een vleermuisbunker op 200 meter van het plangebied en de voor deze ontheffing aangebrachte tijdelijke verblijfplaatsen zijn eveneens geschikt als klein winterverblijf tijdens milde winters. Een wijziging in de planning is hierom geen beter alternatief.

Conclusie

Door buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis te werken, de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren en voldoende alternatieven aan te bieden gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden onder toezicht van een ter zake kundige ecoloog, wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het projectgebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.2 Belangenafweging

De ontheffinghouder geeft in de aanvraag aan te werken "in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, genoemd in artikel 3.8 van de Wnb.

Volksgezondheid of openbare veiligheid (of andere dwingende redenen van groot openbaar belang)

Het plangebied is gelegen aan een weg waarlangs redelijk veel jeugd komt. De panden staan al geruime tijd leeg waardoor deze locatie aantrekkelijk kan worden voor het plegen van vernielingen en brandstichting met de daarbij behorende risico's voor veiligheid en milieu. Door het traject te versnellen en met de werkzaamheden te starten zal het risico op de openbare veiligheid verkleinen.

De bestaande niet afdoende geïsoleerde en verouderde gebouwen worden vervangen voor een energiezuinige woning in authentieke stijl met zonnepanelen welke uit het oog onttrokken worden door de aanleg van een natuurlijk extensief beheerd landschap. Doordat de woning goed wordt geïsoleerd en niet meer aangesloten wordt op het gasnet, wordt er een kleine bijdrage geleverd aan het doel een duurzame samenleving te ontwikkelen. Het project draagt (hoe kleinschalig ook) bij aan de transitie naar een klimaat neutrale samenleving waarbij de uitstoot van CO₂ en de daarmee samenhangende klimaatverandering tegen wordt gegaan. Tevens wordt er flink afgeschaald in versteend oppervlak. Door verstening kan regenwater niet goed worden afgevoerd. Doordat het plangebied natuurlijkvriendelijker wordt ingericht en beheerd, kan regenwater beter infiltreren in de grond. Door het bieden van een grote diversiteit aan groen door de weilanden achter de bebouwing om te vormen tot bloem- en kruidenrijke weiden met fruitbomen en een poel, wordt met dit project tevens een bijdrage geleverd aan de lokale biodiversiteit. Dit is gunstig voor diverse in de omgeving voorkomende (beschermde) soorten en een overgang naar het naastgelegen NNN-gebied. Door het treffen van deze maatregelen dient dit project het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Conclusie

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het belang vormt een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

4.3 Staat van instandhouding

Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben op de staat van instandhouding.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemeen voorkomende vleermuizensoort. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is beoordeeld als onbekend, maar wordt beoordeeld als ongunstig door de toenemende mate van na-isolatie waardoor verblijfplaatsen in grote getalen verdwijnen. De populatie wordt geschat op 300.000 tot 600.000 individuen.

Er zijn geen gegevens bekend over de lokale staat van instandhouding in de provincie Drenthe. Redenen om aan te nemen dat de lokale trend afwijkt van de landelijke trend zijn niet aanwezig. Door de werkzaamheden zal één zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis komen te vervallen. Dit beslaat een zeer klein deel van de gehele lokale populatie welke door de ecologisch deskundige in het Activiteitenplan wordt geschat op 50 tot 100 individuen. Door het bieden van tijdelijke en permanente mitigatie wordt een negatief effect op de landelijke en lokale staat van instandhouding door de werkzaamheden niet verwacht.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is in Nederland een algemeen voorkomende soort. De landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis is beoordeeld als matig ongunstig. De populatie wordt geschat op 50.000 tot 100.000 individuen (BIJ12, 2017). De trend lijkt positief.

Er zijn geen gegevens bekend over de lokale staat van instandhouding in de provincie Drenthe. Redenen om aan te nemen dat de lokale trend afwijkt van de landelijke trend zijn niet aanwezig. De ecooloog heeft meerdere dieren waargenomen binnen het plangebied, maar geen verblijfplaats aangetroffen. De soorten zullen naar verwachting hun verblijfplaatsen in de nabije omgeving van het plangebied hebben. De lokale populatie wordt door de ecologisch deskundige in het Activiteitenplan geschat op 230 tot 460 individuen. Doordat er geen verblijfplaats binnen het plangebied aanwezig is, maar wel mogelijkheden voor een verblijfplaats van de ruige dwergvleermuis in de nieuwe situatie wordt gecreëerd, wordt een negatief effect op de landelijk en lokale staat van instandhouding door de werkzaamheden niet verwacht. Mogelijk hebben de werkzaamheden zelfs een positief effect op de staat van instandhouding van deze soort.

4.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Artikel 1.11 van de Wnb gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de zorgplicht dient de ontheffinghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij ontheffing van de Wnb te verlenen. Aan deze ontheffing zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in dit besluit.